

Worden wij nog onbewust geframed?

De functies en framing van niet-deiktisch beeld in het NOS Journaal

Castor Brouwer (4159381)
Communicatie- en Informatiewetenschappen -
Communicatie, Organisatie en Interactie
Paul van den Hoven
2017-2018, blok 4
29-06-2018

Abstract

Een steeds vaker gebruikte methode om patronen van framing in nieuwsberichtgeving te onderzoeken, is de retorische analyse. Deze benadering gaat ervan uit dat communicatie strategisch kan worden ingezet om bepaalde doelen te bereiken, maar niet altijd duidelijk intentioneel te zijn om toch een persuasief effect te hebben. Dit onderzoek belicht deze vaak onbewuste vorm van framing door te kijken hoe niet-deiktisch beeldmateriaal in het Nederlandse NOS Journaal voorkomt. Dit betreft beeldmateriaal waarin personen, objecten, evenementen, processen of activiteiten worden getoond waarnaar de narratie van de news-anchor of de voice over niet direct refereert. Door middel van de *grounded theory methode* is er eerst een vooranalyse gedaan op een corpus van een week aan nieuwsuitzendingen en vervolgens een interpretatieve analyse op twee weken aan corpus van het NOS 20.00 uur Journaal. Daaruit blijkt dat niet-deiktisch beeldmateriaal verreweg het meeste voorkomt in de vorm van betrokken personen in een item die gefilmd worden terwijl ze een dagelijkse bezigheid verrichten. Deze beelden blijven vaak stereotype en kunnen zo stereotype frames bij de kijker teweegbrengen. Ook is er sprake van framing op grond van herhaling van steeds hetzelfde frame. Principes van *coherence* en *relevance* zorgen er verder voor dat de kijker beeldmateriaal dat geen directe link met een item heeft toch koppelt aan het onderwerp, ook hier is er sprake van framing. Tot slot worden niet-deiktische beelden ook in de vorm van (externe) archiefbeelden gebruikt die uiteenlopende onderwerpen op verschillende manieren kunnen framen. In het geval van nieuwsverslaggeving zouden deze frames zo het wereldbeeld van de kijker kunnen sturen en veranderen. De belangrijkste bevinding van dit onderzoek is dat de journalist zich ervan bewust moet zijn dat elk beeld in een nieuwsitem betekenis heeft.

Inhoud

1. Inleiding	4
2. Theoretisch kader	5
3. Methode	7
3.1. <i>Grounded theory methode en de eerste dataset</i>	7
3.2. <i>Memo-writing als tussenfase</i>	7
3.3. <i>De tweede dataset</i>	8
4. Interpretatie en analyse	10
4.1. <i>Het proces</i>	10
4.2. <i>Kwantitatieve observaties</i>	10
4.3. <i>Kwalitatieve analyse: onderverdeling in vier categorieën</i>	11
4.3.1. <i>Categorie 1</i>	13
4.3.2. <i>Categorie 2</i>	14
4.3.3. <i>Categorie 3</i>	15
4.3.4. <i>Categorie 4</i>	16
5. Conclusie	17
6. Discussie	19
7. Literatuurlijst	21
8. Bijlage 1 <i>Memowriting fase 1</i>	23
9. Bijlage 2 <i>Tabellenschema</i>	25
10. Bijlage 3 <i>Plagiaatverklaring</i>	43
11. Bijlage 4 <i>Beoordelingsformulier</i>	45

1. Inleiding

Het is algemeen bekend dat het nieuws ons vertelt wat er speelt in onze wereld. Nieuws zet bepaalde punten op de agenda (agendasetting) en doet dit op een bepaalde manier, ook wel framing genoemd (Whitaker, 2012, p.8). Volgens Kuypers (2009) is framing een proces waarbij communicatoren bewust of onbewust een invalshoek construeren, die de ontvanger van de communicatieve boodschap aanstuurt om de feiten van een bepaalde situatie op een bepaalde manier te interpreteren. In een multimodaal discours vormt niet alleen tekst, maar ook beeld (en geluid) samen die communicatieve boodschap. Coleman bespreekt uitgebreid hoe beelden kunnen bijdragen aan framing in het nieuws (2009). Volgens Messaris & Abraham (2001, p. 220) lenen beelden zich bij uitstek voor framing vanwege het iconische en impliciet syntactische karakter. Beelden kunnen subtiel een ideologie uitdragen en zo de lezer in een frame sturen. Onderzoek naar framing door visueel beeld in het nieuws focust zich daardoor vooral op nieuwsverslaggeving waarbij verschillende framing tot een verschillende beoordeling of veroordeling van een item zou kunnen leiden, zoals een presidentieel campagne (Miller, Andsager & Riechert, 1998) of een natuurramp (Borah, 2009). Vaak wordt er middels een comparatieve framing analyse uiteengezet dat een nieuwsitem als geheel in verschillende frames kan worden gebracht (Lee, Maslof & Kim, 2006).

De aard van deze onderzoeken suggereert dat framing intentioneel of op zijn minst samenhangend zou zijn en kan leiden tot bepaalde attitudes bij de ontvanger van het beeld. Maar beeld in het nieuws kan ook sturend zijn zonder dat de journalist of editor een bepaald frame voor ogen heeft gehad bij het opstellen van een item. Zo beweren Peterson & Spratt (2011) dat ook persoonlijke ervaringen van een editor invloed hebben op de beelden die hij/zij kiest. Ze stellen daarbij dat deze persoonlijke invloed op beeldkeuzes nauwelijks bestudeerd is in de wetenschap. Handboeken en handleidingen voor de journalistiek gaan op hun beurt ook voorbij aan de retorische kracht van de samensteller van een item; zij richten zich vooral op het technische aspect *hoe* een nieuwsitem moet worden samengesteld (McAdams, 2012; Shafran, 2016). De focus verschuift daarbij de laatste jaren zelfs naar designaspecten, waarmee de journalist een item pakkend kan maken voor de kijker (Weber & Rall, 2016). Doordat zowel de wetenschap als handboeken voor de journalistiek aan de retorische functie van de journalist voorbijgaan, worden journalisten en editors opgeleid zonder een bepaalde mate van reflectie op hun keuze in beeldmateriaal en dit kan gevolgen hebben voor de manier waarop nieuwsitems worden geframed. De krachtige framing functie van beeld, het gebrek aan wetenschappelijk onderzoek naar invloed van persoonlijke ervaring op beeldkeuzes én de voornamelijk praktische benadering van journalistieke handboeken stuurt de focus van dit onderzoek naar deze onderbelichte vorm van framing.

2. Theoretisch kader

Een benadering die deze retorische functie erkent is de retorische analyse (Kuypers, 2009, p. 286). Deze benadering stelt dat communicatie strategisch kan worden ingezet om bepaalde doelen te bereiken, maar niet altijd duidelijk intentioneel te zijn om toch een persuasief effect te hebben (288-289). Van den Hoven & Yang (2013) voerden met deze kennis een retorische analyse uit op een nieuwsitem van ABC; zij maakten een argumentatieve reconstructie van zowel de tekst als het beeld dat er in het item voorkwam. In deze reconstructie baseerden zij zich op principes van *coherence* (Halliday & Hasan, 1985 in Van den Hoven & Yang, 2013) en *relevance* (Sperber & Wilson, 1995 in Van den Hoven & Yang, 2013). Deze principes stellen dat alle modes in een discourse coherent en relevant geacht worden tenzij dit duidelijk anders wordt aangegeven. Het *coherence principle* veronderstelt daarbij dat alle nieuwe betekenis in een discourse, onafhankelijk van de modus waarin deze betekenis wordt gecreëerd, op een dergelijke manier moet worden geïnterpreteerd dat het verbonden is met de betekenis die ervoor, erna of tegelijkertijd is gecreëerd (Van den Hoven & Yang, 2013, p. 408). In de discoursewereld van een nieuwsitem, waar tekst en beeld simultaan worden gebruikt, wordt de wereld die wordt afgebeeld in beeldfragmenten coherent geacht aan het narratief dat ervoor, erna of tegelijkertijd wordt verteld. De kijker bekijkt een nieuwsitem dus vanuit de verwachting dat beeld, tekst en geluid samen een coherent geheel vormen. Daarnaast zegt het *relevance principle* dat de ontvanger van de boodschap ervan uitgaat dat alle modi in een discourse informatie verschaffen die relevant is in het sturen van de ontvanger richting een bepaalde interpretatie (Van den Hoven & Yang, 2013, p. 408). Een kijker van een nieuwsitem veronderstelt dus dat wanneer hij/ zij bepaalde beelden ziet bij een nieuwsverhaal, deze beelden relevante informatie bijdragen aan de boodschap die het nieuwsitem wil vertellen.

Van den Hoven en Yang laten echter zien dat het narratief lang niet altijd direct verwijst naar het vertoonde beeldmateriaal. In hun casestudy, naar de verslaggeving van President Hu Jintao's bezoek aan de VS door de ABC, vertelt de anchor bijvoorbeeld over het inlopen van China op de VS in de wereldeconomie, terwijl op de beelden een vliegtuighangar wordt getoond (Van den Hoven en Yang, 2013).

De focus in dit paper ligt daarom op precies deze beelden waarin personen, objecten, evenementen, processen of activiteiten worden getoond waarnaar het narratief van de anchor (de verslaggever in de studio, die een item altijd inleidt en becommentarieert (Rosenberg, Magrin-Chagnolleau & Parthasarathy, 1998)) of de *voice over* (gesproken tekst bij een fragment, zonder dat de spreker in beeld is (Shafran, 2016)) *niet* direct refereert. Deze beelden zullen hier ook wel niet-deiktische visuele fragmenten worden genoemd. De *deiktische relatie* is een term die in de semantiek wordt gebruikt als het verwijzen van een element in een tekst naar een ander element in of buiten de tekst.

Lyons (1977, 637) definieert deixis als “the location and identification of persons, objects, events, processes and activities being talked about or referred to, in relation to the spatiotemporal context created and sustained by the act of utterance and the participation in it.” Hoewel het begrip deixis vooral op tekstueel niveau wordt gebruikt (Cornish, 2008; 2011), komt er de afgelopen jaren steeds meer ondersteuning voor een multimodaal perspectief op de analyse van discourse (Kjeldsen, 2015; O’Halloran, 2011; Tseronis, 2018). Een belangrijke bevinding hierbij is dat discourse theorie aantoont dat een lezer of aangesproken persoon bij een indirecte contextuele referentie een referent binnen de onmiddellijke discourse context zoekt (Cornish, 2008, p.11). Bij het ontbreken van een directe, deiktische visuele referentie bij een narratief kiest de kijker zo de niet- deiktische referent om toch een context te vormen in zijn discourse wereld. In het geval van een narratief met niet-deiktisch beeld erbij zou een kijker het beeld dus toch interpreteren in de context van het narratief. Dit komt overeen met het *coherence principle*, dat stelt dat de kijker in zijn reconstructie van de discourse wereld het narratief met het visueel materiaal samen interpreteert (Van den Hoven & Yang, 2013, p. 408). Deze mechanismen zouden specifiek deze niet-deiktische beelden tot krachtige vormen van (niet-intentionele) framing kunnen maken.

Om te onderzoeken of deze beelden inderdaad bepaalde functies van framing bezitten, moet er eerst verhelderd worden hoe deze niet-deiktische visuele fragmenten voorkomen in nieuwsverslaggeving, een gegeven dat tot op heden niet is onderzocht. Er moet daarvoor een duidelijk afgebakend en relevant focusveld onder de loep worden genomen, wat de keuze heeft gebracht op het analyseren van nieuwsverslaggeving in het NOS Journaal. Dit journaal is het meest bekeken journaal in Nederland; elke dag valt het onder de best bekeken programma’s op de Nederlandse televisie (Stichting Kijkonderzoek, 2018) en de NOS heeft het op één na grootste bereik als online nieuwsmerk (Bakker, 2018). Uit deze afbakening volgt de volgende onderzoeksvraag: hoe komt niet-deiktisch visueel beeldmateriaal voor in het NOS Journaal? Met als daaruit volgende vraag: hoe draagt niet-deiktisch visueel beeldmateriaal in nieuwsverslaggeving bij aan framing in het nieuws?

3. Methode

3.1. *Grounded theory methode en de eerste dataset*

Zoals genoemd in de inleiding, ontbreekt kennis over deze vorm van framing in zowel het wetenschappelijk onderzoek als de handboeken voor de journalistiek. Om dit onbekende terrein te verkennen en antwoord te geven op de onderzoeksvraag, wordt daarom gebouwd op een inductieve manier van onderzoek doen, de *grounded theory methode*, dat een set van strategieën verschaft voor het uitvoeren van kwalitatief onderzoek (Charmaz, 1996, p. 27-28).

Grounded theory als methode stelt voor om individuele casussen, incidenten of ervaringen te analyseren en aan de hand daarvan meer abstracte, conceptuele categorieën te stellen, om je data te kunnen begrijpen en er patronen in te ontdekken. Daarvoor specificeer je allereerst je te bestuderen veld en bouw je uiteindelijk een theoretische analyse op relevante zaken die je ontdekt in de data die je bestudeert. Het verenigt daarmee het onderzoeksproces met theorieontwikkeling en blijft heel dicht bij de data. Het slaat een brug tussen een positivistische en interpretatieve benadering van onderzoek doen, door het beschrijven en voorspellen van data te combineren met het interpreteren ervan en het construeren van theorie (p. 28-31). Het is daarmee een geschikte methode voor het analyseren van nieuwsuitzendingen, vanwege hun kwalitatieve aard.

Een van de kenmerken van grounded theory is dat dataverzameling en analyse door elkaar heen lopen (p. 28). Zo zijn er in dit onderzoek niet één, maar twee rondes aan dataverzameling gedaan. Tussen de twee rondes in viel reeds een korte analyse. In de eerste verzamelronde is er een week aan nieuwsuitzendingen van het NOS Journaal van 20.00 uur als corpus aangelegd. Naast deze nieuwsuitzendingen van het NOS Journaal is er met een aantal andere studenten een corpus aangelegd met een week aan nieuwsuitzendingen van wereldnieuwszenders als CNN, BBC World, CGTN en Al Jazeera. Volgens de methode van grounded theory moest er vervolgens zo interpretatief mogelijk gekeken worden naar deze eerste week aan corpus, om zo te kijken in welke hoedanigheid er niet-deiktisch beeldmateriaal voorkwam. De theorie stelt dat er zo uiteindelijk codes en categorieën kunnen ontstaan die puur uit de data voortvloeien en niet uit vooropgezette hypothesen (p. 28).

3.2. *Memo-writing als tussenfase*

Tijdens het observeren van het eerste corpus laat de onderzoeker zijn interpretatie los op de data en noteert dit vervolgens in een tussenanalyse: *memo-writing* (zie bijlage 1). Deze bestaat uit het opbreken van de gevonden gegevens in componenten door eigen ideeën erop los te laten (42-43). De

volledige memo is te vinden in bijlage 1. Tijdens het *memo-writing* proces viel op dat in het eerste corpus in verschillende items mensen in hun 'dagelijkse bezigheid' werden afgebeeld. Zo staat er bij een item genoteerd: "Man die zijn hond uit laat wordt getoond." (Bijlage 1, p. 20) en "We zien hier militairen rennen over een parcours." (p. 21). Er ontstond het idee dat het afbeelden van betrokken personen in een item wel eens stereotyperend kon zijn: "Jesse [Klaver] wordt misschien geframed als jonge politicus die op zijn telefoon zit, de 'gewone mens' al fietsend of hond uitlatend, [Mark] Rutte terwijl hij aan komt lopen op een officiële gelegenheid met de Nederlandse vlag op de achtergrond" (p. 20).

Ook zijn aan de hand van het eerste corpus, in combinatie met wat de NOS-website aan genres presenteert (NOS, 2018), de genres gespecificeerd waaronder de items konden vallen:

- Binnenland
- Buitenland
- Regio
- Politiek
- Economie
- Koningshuis
- Tech
- Cultuur en Media
- Opmerkelijk

De genres, thema's en ideeën uit het proces van *memo-writing* gaven richting aan de tweede dataverzameling, die erna werd uitgevoerd. Er is bijvoorbeeld aan de hand van het aantal niet-deiktische fragmenten in de eerste week aan corpus uitgedacht hoe veel afleveringen het tweede corpus zou moeten omvatten om een relevant antwoord te kunnen geven op de onderzoeksvraag. In het eerste corpus bevatte elke aflevering niet-deiktisch materiaal, dus is er besloten dat het tweede corpus in totaal twee weken aan NOS Journaals moest omvatten om valide uitlatingen te kunnen doen over het voorkomen van niet-deiktisch beeldmateriaal in het NOS Journaal. Daarnaast zorgde het categoriseren van genres ervoor dat er in de tweede dataverzameling op gelet kon worden of niet-deiktisch beeldmateriaal in bepaalde genres vaker voorkomt. Het idee van mogelijk stereotypische afbeelding van personen in beeld is meegenomen in de analyse van de tweede set aan data. Tot slot gaf deze tussenanalyse ook richting aan kleine, praktische zaken als het inkorten van de opnametijd vanwege het weerbericht aan het eind: "Weerbericht hoeft niet" (Bijlage 1, p. 20).

3.3. De tweede dataset

Na de fase van *memo-writing* is er daarom begonnen met de aanleg van de tweede set aan data. Van 25-04 tot en met 08-05 het dagelijkse NOS Journaal van 20.00 uur bekeken en zijn deze afleveringen in tabelvorm uiteengezet. Bijlage 2 is hierbij een cruciaal onderdeel van het onderzoek en vormt de

brug tussen het aangelegde corpus en de analyse ervan. In het tabellenschema (zie bijlage 2) zijn voor elke aflevering alle items apart afgebakend. Per item staat beschreven wanneer het begint, welk genre en onderwerp het item heeft en of er niet-deiktisch beeldmateriaal in voorkomt of niet. Wanneer dit het geval is, is het tijdsframe daarvan aangegeven en kort beschreven wat er in het beeld gebeurt. Het notuleren van de uitzending in de tabel stopt telkens wanneer er wordt overgeschakeld naar het weerbericht.

Voor het indelen van beeldmateriaal in de kolom *niet-deiktisch beeldmateriaal* moest er voldaan zijn aan het volgende criterium: het getoonde beeld toont niet de actoren (personen, objecten) in het tijdsframe op de locatie en in de activiteit die de nieuwsaardigheid van het item definieert, ook wel 'waar het item van vandaag over gaat'. De belangrijkste grond hiervoor is dat volgens de principes van *coherence* en *relevance* het beeld zou moeten refereren naar wat het narratief zegt. In het tabellenschema valt een beeldfragment dus onder niet-deiktisch als er ook maar één van deze actoren afwijkend is. Een voorbeeld: een item gaat over de Franse ex-president Nicolas Sarkozy die wordt aangeklaagd voor corruptie. In het beeld worden oude beelden van Sarkozy vertoond die een speech geeft. Hoewel de persoon in kwestie wel degelijk een referent is uit het narratief, ontbreekt deze link in het verhaal met de activiteit die er wordt getoond.

De volgende fase van het onderzoek was het analyseren en interpreteren van de gegevens in bijlage 2 samen met de tweede dataset. Deze fase wordt in het volgende hoofdstuk, *Analyse en interpretatie*, besproken. In de *Conclusie* en *Discussie* zal hierop worden gereflecteerd door de bevindingen terug te koppelen aan bestaande theorie over framing en antwoord te geven op de onderzoeksvraag.

4. Analyse en interpretatie

4.1. Het proces

Tijdens deze fase zijn de gegevens in het tabellenschema (bijlage 2) geanalyseerd en geïnterpreteerd. Allereerst is er vanuit een kwantitatieve invalshoek gekeken of er bij bepaalde genres en/ of onderwerpen vaker niet-deiktisch beeldmateriaal voorkwam dan bij andere genres. Vervolgens is er zo objectief en interpretatief mogelijk gekeken naar het niet-deiktisch beeldmateriaal dat in de items voorkwam. Hierbij werd steeds de vraag gesteld: “Wat wordt hier nou eigenlijk afgebeeld?”. Aan de hand daarvan is er gekeken of al het niet-deiktisch beeldmateriaal in bredere categorieën kon worden ingedeeld. Er zijn uiteindelijk vier overkoepelende categorieën gegeven aan al het gevonden niet-deiktisch beeldmateriaal uit de afleveringen. De *grounded theory methode* zegt hierover het volgende:

“the categories reflect the interaction between the observer and observed. Certainly any observer's worldview, disciplinary assumptions, theoretical proclivities and research interests will influence his or her observations and emerging categories. Grounded theorists attempt to use their background assumptions, proclivities and interests to sensitize them to look for certain issues and processes in their data.” (Charmaz, 1996, p. 32).

Bij het indelen in de categorieën is er dus zo objectief en interpretatief mogelijk gekeken naar wat de fragmenten afbeelden. Bij de interpretatie en analyse ervan is steeds in gedachte gehouden hoe de afzonderlijke categorie zich verhoudt tot framing in nieuwsverslaggeving en wat daarvan de gevolgen kunnen zijn. Het doel van dit onderzoek is immers op een inductieve manier theorievorming te genereren rondom deze onderbelichte vorm van framing. De kwantitatieve en kwalitatieve analyses zullen uitgebreider worden besproken in de onderstaande secties.

4.2 Kwantitatieve observaties

In de analyse is allereerst kwantitatief gekeken of er binnen bepaalde genres en onderwerpen vaker niet-deiktisch beeldmateriaal voorkomt dan bij andere genres. In totaal is er 1163 seconden aan niet deiktisch beeld waargenomen van in totaal 17542 seconden aan materiaal, dat komt neer op afgerond 7% van het geheel. Bij items met meerdere genres, bijvoorbeeld een item over een Europees verbod op *fake news sites* dat onder zowel Cultuur en media als Politiek valt, is er tijdens het turven bij beide genres een streep gezet. Zoals tabel 1 laat zien, zijn er grote verschillen in aantallen dat een genre voorkomt in een nieuwsuitzending. Aan de hand van deze gegevens lijkt er niet echt een kwantitatief verschil te duiden zijn waar het niet-deiktisch beeldmateriaal het vaakst voorkomt; buiten de genres Koningshuis en Opmerkelijk is er overal niet-deiktisch visueel materiaal

gevonden. Het kleine aantal items maakt een zinnige interpretatie hier echter te voorbarig. De enige uitschieter waar maar weinig niet-deiktisch beeldmateriaal in is voorgekomen, is het genre Regio. Vier van de zeven items in dit genre waren dan ook korte items van maximaal twintig seconden.

Tabel 1.

Items per genre met aantal niet deiktische elementen in verhouding tot totaal

Genre	Niet-deiktisch/ totaal fragmenten
Binnenland	33/60
Buitenland	21/45
Regio	1/7
Politiek	5/8
Economie	4/7
Koningshuis	0/2
Tech	2/4
Cultuur en media	9/17
Opmerkelijk	0/2

4.3 Kwalitatieve analyse: onderverdeling in vier categorieën

Voor een gedegen analyse en interpretatie is er dus vooral kwalitatief naar de items en hun beeldmateriaal gekeken. Zoals in de methode vernoemd werd, zijn alle items afgebakend genoteerd in tabellen (zie bijlage 2). Vervolgens is er stuk voor stuk voor elk niet-deiktisch beeld opgeschreven wat er gebeurt in het beeld, zie daarvoor steeds de laatste kolom in bijlage 2. Nadat dit voor alle items genoteerd was, is er gekeken of er overkoepelende thema's te duiden waren waarin de afzonderlijke items geplaatst konden worden. Deze thema's hebben de vorm gekregen van vier categorieën. Voor de overzichtelijkheid is elke categorie aangeduid met een kleur, zie ook hiervoor bijlage 2. Vervolgens is het totaal aantal items per categorie gedeeld door het totaal aantal items met niet-deiktisch beeldmateriaal, om aan te geven in welke mate de verschillende categorieën voorkomen. De categorieën zijn als volgt:

- 50,4%: Categorie 1 (gemarkeerd met geel in bijlage)
Betrokken persoon in het verhaal waarnaar wordt gerefereerd wordt gefilmd in een alledaagse bezigheid

- 21,6%: Categorie 2 (gemarkeerd met groen in bijlage):
Bepaalde elementen op de locatie waar het item zich afspeelt worden getoond of uitgelicht, zonder dat deze een directe link hebben met het item
- 4,8%: Categorie 3 (gemarkeerd met paars in bijlage):
Bij een vervolgitem op een eerder item worden er beelden herhaald uit het eerdere item, zonder dat er direct naar dit beeld wordt gerefereerd
- 23,2%: Categorie 4 (gemarkeerd met lichtblauw in bijlage):
Archiefbeelden, externe beelden, beelden van het internet

Per categorie zal nu uiteen worden gezet op welke manier het niet-deiktische visuele materiaal voorkomt in het NOS journaal, wat de functies zijn en op welke manier dit bij kan dragen aan framing in het nieuws.

4.3.1. Categorie 1

50,4%: Categorie 1 (gemarkeerd met geel in bijlage 2)

Betrokken persoon in het verhaal waarnaar wordt gerefereerd wordt gefilmd in een alledaagse bezigheid

Deze categorie, waarin een betrokken persoon in het verhaal waarnaar wordt gerefereerd wordt gefilmd in een alledaagse bezigheid, komt verreweg het meeste voor. Het beeld uit deze categorie oogt en is wellicht vrij onschuldig. Een groot deel van het materiaal lijkt vooral verhaaltechnisch te worden ingezet; het zijn beelden waarin aan het begin van een item de personen die betrokken zijn in het item komen aanlopen. Aan het eind van het item lopen deze personen bijvoorbeeld weer van de camera weg. Een functie lijkt dus onder meer het afbakenen van een item. Daarnaast wordt het gebruikt als opvulling, wanneer er bijvoorbeeld een item wordt getoond over het digitaliseren van archiefmateriaal uit de oorlog en het verhaal een meisje met haar oma volgt die samen hierover praten. Er worden beelden getoond dat het meisje naar de snackbar gaat en vervolgens samen met haar oma een frietje eet. Dit is volgens zowel de criteria voor directe referentie alsook de *coherence* en *relevance* principes totaal willekeurig beeldmateriaal, dat niet samenhangt noch relevant is voor het item.

Interessanter is het dat het erop lijkt dat de betreffende activiteit die een persoon uitvoert wanneer deze wordt gefilmd enigszins stereotyperend is. Zo is er beeld waarop een dokter een spuit gereedmaakt, een onderzoeker doet met een pipet iets in een reageerbuisje en een arbeider stapt in de auto om naar zijn werk te gaan. Studenten worden getoond terwijl ze op hun telefoon bezig zijn of naar muziek luisteren in de trein, terwijl een deskundige al typend op de laptop of tablet te zien is en politici door de wandelgangen van het parlement lopen of in de vergaderzaal zitten. Vluchtelingen worden niet op hun telefoon getoond, maar al lopend over een treinrails. Waarom kiest de journalist om vluchtelingen af te beelden terwijl ze over een treinrails lopen en níet terwijl ze op hun telefoon zitten? Er waren twee items waarin de activiteit het uitlaten van een hond betrof, waarbij de setting ietwat moedeloos werd geschetst. Dit gebeurde bij een item over een misbruikte jehovagetuige en een item over een ex-militair met PTSS. De slachtoffers worden neergezet vanuit een frame dat zij rust nodig hebben en de sfeer voelt droevig aan. Ze worden niet in de sportschool of in de kroeg gefilmd. Al deze op het eerste oog nietszeggende activiteiten kunnen bijdragen aan het frame dat de journalist neerzet voor een item en zouden wellicht bevestigend kunnen werken voor stereotypen.

4.3.2 Categorie 2

21,6%: Categorie 2 (gemarkeerd met groen in bijlage 2):

Bepaalde elementen op de locatie waar het item zich afspeelt worden getoond of uitgelicht, zonder dat deze een directe link hebben met het item

In de tweede categorie worden bepaalde elementen op de locatie waar het item zich afspeelt getoond of uitgelicht, zonder dat deze een directe link hebben met het item. Volgens de principes van *coherence* en *relevance* gaat de kijker er vanuit dat beeldmateriaal en het narratief coherent en relevant zijn en deze koppelt de twee dus ook aan elkaar. Deze principes kunnen er zo voor zorgen dat de kijker deze niet-deiktische elementen toch koppelt aan het onderwerp waar het daadwerkelijk over gaat. Zo wordt er bij een item over een te druk bezocht toeristisch eiland ingezoomd op merkpjetjes die in een winkel te koop hangen. De retorische overweging van de journalist is hiermee wellicht om te laten zien dat er met dit massatoerisme grote internationale merken doordringen tot op zelfs de meest afgelegen eilanden. Bij een item over de privacywet die in werking gaat treden en basisscholen die hierop hun systemen moeten aanpassen, wordt er gepraat over het grote aantal gegevens dat basisscholen van hun kinderen hebben. Het beeld toont kinderen die spelen op het schoolplein. Een item dat vertelt dat de OPCW (Organisation for the Prohibition of Chemical Weapons) onderzoek doet in Syrië, toont beelden van enorme VN-wagens die door de stad Douma rijden. Ze hadden hier ook diplomaten kunnen tonen, of onderzoekers in actie. Daarnaast worden items over voetbalploegen die promoveren dan wel degraderen getoond met beelden van supporters die in de kroeg kijken naar een wedstrijd. Ook hier had er gekozen kunnen worden voor het vertonen van een training of bijvoorbeeld een stadion. Tot slot zijn deze elementen vaak sfeerbeelden van locaties waar een item wordt geschoten. Er wordt bijvoorbeeld een meisje gefilmd dat een wafel bestelt bij een wafeltent of twee mensen die een worst zitten te eten op straat. Vaak worden soortgelijke sfeerbeelden vertoond terwijl er ook rechtstreeks in de tekst naar wordt verwezen. (Voorbeeld: “Amiens, in Noord-Frankrijk” en we zien beelden van de stad (NOS Journaal 07-05, 16:23).

De functie van deze categorie beelden lijkt vooral het aanvullen en opvullen van het narratief. Op het gebied van framing moet er wel kritisch worden gekeken naar welke beelden er dan als opvulling worden gebruikt. Daarbij kan steeds de vraag worden gesteld: wáárom krijgen we specifiek dit beeld te zien? Het tonen van een colonne aan VN-wagens zorgt voor een frame dat gevolgen kan hebben voor hoe de kijkers van het journaal de situatie in Syrië interpreteren. Frames als deze hebben natuurlijk een sterkere impact dan beelden van een stel dat een worst deelt op straat.

4.3.3. Categorie 3

4,8%: Categorie 3 (gemarkeerd met paars in bijlage 2):

Bij een vervolgitem op een eerder item worden er beelden herhaald uit het eerdere item, zonder dat er direct naar dit beeld wordt gerefereerd

Deze categorie komt het minst voor, maar de functie ervan en de sturing in framing kan alsnog een grote impact hebben op de interpretatie bij de kijker. In deze categorie worden er bij een vervolgitem op een eerder item beelden herhaald uit het eerdere item, zonder dat er direct naar dit beeld wordt gerefereerd. In een item over de informatieoorlog die gaande is over de gifgasaanval in Douma worden beelden van huilende kinderen herhaald die snakken naar adem. Vermoedelijk zijn zij getroffen door de gifgasaanval, maar het hele item gaat juist over de echtheid van de beelden. Door juist deze beelden te herhalen, verwijst het journaal opnieuw naar het frame van de getroffen kinderen en slachtoffers tijdens de vermeende gifgasaanval. Ook hier geldt weer de vraag: wáárom krijgen we specifiek dit beeld te zien? De informatieoorlog die gaande was had geen link met het beeld van de huilende kinderen. Waarom worden er bijvoorbeeld geen overleggende diplomaten getoond?

Het herhalen van beeldmateriaal uit eerdere items lijkt vooral voor te komen bij misdaden en veroordelingen. Wanneer een vermeende crimineel wordt verdacht, opgepakt of veroordeeld, worden de beelden van de crimescene herhaald. Op deze manier kan er, terwijl er geen nieuwe misdaad is gepleegd maar er zich in het vervolgproces op de misdaad een ontwikkeling voordoet, opnieuw het schokkende frame van de misdaad worden bevestigd. De kijker wordt opnieuw geconfronteerd met het delict dat de dader heeft gepleegd, terwijl dat op dit moment niet de nieuwswaarde heeft. Men kan zich afvragen of dit ertoe kan leiden dat we criminelen zwaarder gaan veroordelen, omdat hun daden constant worden herhaald. Deze categorie kan dus door middel van het herhalen van bepaalde frames zorgen tot een versterking van deze frames in de beleving van de kijker.

4.3.4. Categorie 4

23,2%: Categorie 4 (gemarkeerd met lichtblauw in bijlage 2):

Archiefbeelden, externe beelden, beelden van het internet

Ook deze laatste categorie, bestaande uit archiefbeelden, externe beelden en beelden van het internet, loopt uiteen van onschuldige willekeur tot het zetten van frames die het wereldbeeld van de kijker kunnen sturen. In een item over de ontwikkeling in de zaak van Trump met een pornoster zien we de advocaat die in pak gekleed aan komt lopen bij de rechtszaal. Vervolgens zien we beelden van de pornoster die schaars gekleed uit een auto stapt en van alle kanten gefotografeerd wordt door paparazzi. Deze beelden, die wellicht door de editor met willekeur zijn gekozen uit het archief, laten de kijker een beeld vormen over twee personen en dat beeld hoeft natuurlijk niet te kloppen met de werkelijkheid. Wederom geldt de vraag: wáárom krijgen we specifiek dit beeld te zien? Waarom wordt ons geen beeld getoond van een pornoster die in de rechtszaal serieus zit op te letten of een advocaat die op de golfbaan staat?

Daarnaast wordt er in een item waarin Noord-Korea zegt afstand te doen van kernwapens, op beelden een parade getoond met enorme raketten die door de straten van Noord-Korea rijden. Het spreekt daarmee het nieuwsitem zelf tegen; het item wordt gebracht vanuit een frame dat de Noord-Koreanen wel afstand willen doen van kernwapens, maar onlangs nog wel deze parade hielden. Waarom zien we hier geen beelden van Noord-Koreanen die juichen om de aangekondigde belofte?

In een item over de halvering van de geregistreerde misdaad in Nederland zien we beelden van inbraken en camera's aan gebouwen. We zien geen beelden van digitale fraude of afpersing, waarmee hiermee wellicht het beeld wordt gecreëerd bij de kijker dat misdaad zich vooral voordoet in de vorm van inbraken. Het zou net zo goed kunnen dat het aantal inbraken juist is gestegen, maar het aantal moorden fors is gedaald.

Bij enkele items valt in te vullen dat de editor voor een voor de hand liggend fragment uit het archief heeft gekozen zonder dat dit zware gevolgen zal hebben. Bij het nieuwsitem dat het RIVM uit adviescommissies over sigaretten stapt, wordt bijvoorbeeld een rokende persoon getoond. De journalist mag misschien bij het uitzoeken van archiefbeelden in geen enkel geval een voorbedachte intentie hebben, zijn keuze heeft wel degelijk gevolgen voor framing in het nieuws.

5. Conclusie

In dit onderzoek is er getracht op inductieve wijze, middels de *grounded theory methode*, een onbekend terrein op het gebied van framing te verkennen. Met een eerste dataset, een tussenanalyse, een tweede dataset en het categoriseren en interpreteren van al deze data zijn er antwoorden gevonden op de vraag hoe niet-deiktisch visueel beeldmateriaal voorkomt in het NOS Journaal. Daarnaast is er gekeken naar hoe niet-deiktisch visueel beeldmateriaal in nieuwsverslaggeving bijdraagt aan framing in het nieuws. Framing werd daarbij gezien als het proces waarbij communicatoren bewust of onbewust een invalshoek construeren, die de ontvanger van de communicatieve boodschap aanstuurt om de feiten van een bepaalde situatie op een bepaalde manier te interpreteren (Kuypers, 2009). In de analyse is daarom zo interpretatief mogelijk gekeken wat de boodschap is die het niet-deiktisch visueel beeldmateriaal in nieuwsverslaggeving in het NOS Journaal uitdraagt.

Het gevonden niet-deiktische beeldmateriaal in twee weken corpus van NOS 20.00 uur journaals kwam neer op 7% van het totale beeldmateriaal. Alle niet-deiktische beelden konden worden ingedeeld in vier overkoepelende categorieën. Het overgrote deel van het niet-deiktische materiaal valt in categorie 1 (50,4%), waarbij de betrokken persoon in het verhaal waarnaar wordt gerefereerd wordt gefilmd in een alledaagse bezigheid. Hoewel deze activiteit vaak nietszeggend opvulmateriaal betreft, zou het kunnen bijdragen aan het neerzetten van een bepaald frame. De beelden werden namelijk als vrij stereotyperend geïnterpreteerd. Zonder intentie van de journalist kunnen deze beelden in het nieuws dus leiden tot stereotypering, bijvoorbeeld in de vorm van een onderzoeker die alleen maar met reageerbuisjes in de weer is of een getraumatiseerde ex-militair die alleen zijn hond nog uitlaat. 21,6% valt in categorie 2, waarbij bepaalde elementen op de locatie waar het item zich afspeelt worden getoond of uitgelicht, zonder dat ze een directe link hebben met het item. Volgens de principes van *coherence* en *relevance* koppelt de kijker deze beelden wel degelijk aan het onderwerp van het item. De journalist heeft hier dus een sterke retorische kracht en kan al dan niet bewust een frame creëren van waaruit de kijker een onderwerp bekijkt. Zo kan een internationaal pettenmerk in context worden gebracht met massatoerisme en haar gevolgen. In categorie 3 valt slechts 4,8%; dit zijn beelden uit een eerder item die worden herhaald bij een vervolgitem, zonder dat er direct aan dit beeld wordt gerefereerd. Deze categorie kan door middel van het herhalen van bepaalde frames zorgen tot een versterking van deze frames in de beleving van de kijker. Een journalist zou bijvoorbeeld, of de intentie er ligt of niet, ervoor kunnen zorgen dat een misdaad erger wordt bevonden omdat telkens maar weer de crimescene wordt herhaald. Met 23,2% betreft categorie 4 de archiefbeelden, externe beelden en beelden van het internet. Deze beelden lopen uiteen van onschuldige willekeur tot beelden die frames zetten die het wereldbeeld van de kijker

kunnen bepalen. Beelden van Noord-Korea die een parade van machtsvertoon laten zien, terwijl de nieuwswaardigheid van het item over het afstand nemen van kernwapens gaat, kunnen de geloofwaardigheid van deze afspraak laten afnemen. Zeker bij een land waarvan het beeld dat het grootste deel van de Nederlanders ervan heeft volledig is gebaseerd op verhalen uit de media, kan dit leiden tot onjuiste aannames en daarmee een vertekend beeld van de werkelijkheid.

6. Discussie

Het niet-deiktische beeldmateriaal komt verreweg het meeste voor in de vorm van betrokken personen in een item die gefilmd worden terwijl ze een dagelijkse bezigheid verrichten. De framing functie van dit beeldmateriaal lijkt het minst alarmerend. Het lijkt het er vooral op dat de journalist met deze beelden een verhaallijn in het item wil brengen, als het ware als een laag onder de inhoud van het item zelf. Als er aan het begin van het item een betrokken persoon komt aanlopen, die aan het eind van het item ook weer wegloopt, creëert de journalist een narratief dat visueel het item afbakent. Veel niet-deiktisch beeldmateriaal is dan ook pure opvulling om een nieuwsitem dramaturgisch correcter te maken, alsof het een plot met een begin en einde behoeft. Een belangrijkere bijdrage aan framing in het nieuws is de schijnbaar stereotypische afbeelding van personen in deze beelden, die het vormen van stereotypes bij de kijker tot stand kunnen brengen. Een interessant vervolgonderzoek zou daarom zijn om te kijken of onderzoekers inderdaad vaak in een lab met reageerbuisjes in de weer worden afgebeeld en politici al lopend door de wandelgangen van het parlamentsgebouw.

Daarnaast zien we nu dat ook door middel van onbewuste framing in de vorm van willekeurig gekozen beeldfragmenten, de journalist de kijker altijd kan sturen in interpretatie. De journalist kan door het invoegen van niet relevant of coherent materiaal in een item het wereldbeeld van de kijker beïnvloeden over internationale affaires zoals kernwapens in Noord-Korea, maar ook het beeld dat de kijker heeft van vormen van misdaad in Nederland. Het herhaaldelijk vertonen van dezelfde beelden kan deze frames alleen nog maar versterken. In een multimodaal discourse wordt de wereld die wordt getoond in beeld coherent geacht aan het narratief dat erbij wordt verteld. Maar deze relatie blijkt na dit interpretatieve onderzoek achterhaald; in maar liefst 7% van de beelden ontbreekt deze samenhang. Journalisten dienen zich bewust te zijn van de framingsgevoeligheid van deze beelden en dit onderzoek zet een beginstap op het gebied van deze vorm van framing in Nederlandse nieuwsmedia.

Het is het gewenst om in vervolgonderzoek de retorische invloed van de journalist ook te benaderen vanuit de journalist die het beeldmateriaal uitzoekt. Dit onderzoek richtte zich op de functie van niet-deiktisch beeld dat gekozen is door een journalist, maar het keuzeproses van de journalist zelf is natuurlijk ook een groot onderdeel van hoe een frame tot stand komt. Kwalitatief onderzoek naar wat een journalist beweegt bepaalde beelden te kiezen kan hier verheldering bieden.

Het huidige onderzoek is erg verkennend tewerk gegaan op een relatief onbekend terrein. Dat betekent ook dat enkele bevindingen nader onderzoek behoeven. De dagelijkse bezigheden die betrokken personen uitvoerden in een groot deel van het beeldmateriaal leken erg stereotyperend.

Hierbij doemen meteen vragen op als: welke stereotypes worden er gebruikt in onze nieuwsmedia? Ook de gevolgen van deze eventuele stereotypering kunnen verder worden onderzocht. Ten tweede is het, gezien de beperkte omvang van dit onderzoek, wenselijk om een groter corpus aan nieuwsuitzendingen te analyseren en wellicht te vergelijken met andere nieuwsmedia. Ten derde wordt er over de daadwerkelijke effecten nog maar gespeculeerd, hier zou verder experimenteel uitkomst kunnen bieden om antwoorden te geven op de vraag wat het effect is van deze vorm van framing in nieuwsmedia. Vervolgonderzoek zou bijvoorbeeld verschillende beelden omtrent de kernwapenproblematiek in Noord-Korea kunnen nemen als variabelen in een item dat gaat over het verminderen van kernwapens door Noord-Korea. Aan de hand van de manipulaties kan aan participanten gevraagd worden hoe waarschijnlijk zij het achten dat Noord-Korea daadwerkelijk afstand gaat doen van haar kernwapens.

Dit onderzoek heeft zich echter gefocust op hoe niet-deiktisch visueel beeldmateriaal voorkomt in een Nederlands nieuwsmedium; een vervolgstap naar effectonderzoek is hier nog niet aan de orde. Er is verkennend en zo interpretatief mogelijk een corpus geanalyseerd en er zijn concrete bevindingen gedaan over de bijdrage van deze beelden aan framing in het nieuws. Van loos opvulmateriaal tot zware framing, de belangrijkste boodschap van dit onderzoek is voor de journalist. Weet dat ál het materiaal dat je gebruikt betekenis heeft.

7. Literatuurlijst

- Bakker, P. (16 mei 2018). Dit zijn de 39 Nederlandse online nieuwsmerken met het grootste bereik. Afkomstig van <https://www.svdj.nl/de-stand-van-de-nieuwsmedia/39-online-nieuwsmerken-bereik/>
- Borah, P. (2009). Comparing visual framing in newspapers: Hurricane Katrina versus tsunami. *Newspaper Research Journal*, 30(1), 50-57.
- Coleman, R. (2009). Framing the Pictures in Our Heads: Exploring the Framing and Agenda-Setting Effects of Visual Images. In J. A. Kuypers & P. D'Angelo (Authors), *Doing News Framing Analysis : Empirical and Theoretical Perspectives*.
- Cornish, F. (2008). When indexicals target discursively subsidiary information: How foregrounding and backgrounding in discourse affect indexical reference. *Discours. Revue de linguistique, psycholinguistique et informatique. A journal of linguistics, psycholinguistics and computational linguistics*, (3).
- Cornish, F. (2011). 'Strict' anadeixis, discourse deixis and text structuring. *Language Sciences*, 33(5), 753-767.
- Charmaz, K. (1996). The search for Meanings - Grounded Theory. In J.A. Smith, R. Harré, & L. Van Langenhove (Authors), *Rethinking Methods in Psychology* (pp. 27-49). London: Sage Publications.
- Kjeldsen, J. E. (2015). The study of visual and multimodal argumentation. *Argumentation*, 29(2), 115-132.
- Kuypers, J. A. (2009). Framing Analysis from a Rhetorical Perspective. In J. A. Kuypers & P. D'Angelo (Authors), *Doing News Framing Analysis : Empirical and Theoretical Perspectives*.
- Lee, S. T., Maslog, C. C., & Kim, H. S. (2006). Asian conflicts and the Iraq war: A comparative framing analysis. *International Communication Gazette*, 68(5-6), 499-518.
- Liebes, T. (2000). Inside a News Item: A Dispute Over Framing. *Political Communication*, 17(3), 295-305. doi:10.1080/105846000414296
- Lyons, J. (1977). *Semantics*. Cambridge: Cambridge University Press.
- McAdams, M. (2012). *Flash journalism: how to create multimedia news packages*. Burlington: Focal Press.
- Messariss, P., & Abraham, L. (2001). The Role of Images in Framing News Stories. In *Framing Public Life: Perspectives on Media and Our Understanding of the Social World* (pp. 215-226). Lawrence Erlbaum Associates.
- Miller, M. M., Andsager, J. L., & Riechert, B. P. (1998). Framing the candidates in presidential primaries: Issues and images in press releases and news coverage. *Journalism & mass communication quarterly*, 75(2), 312-324.
- NOS. (2018). Afkomstig van <https://nos.nl/>
- O'Halloran, K.L. (2006). Multimodal discourse analysis. In *The Bloomsbury Companion to Discourse Analysis*.
- Peterson, A., & Spratt, M. (2005). Choosing graphic visuals: How picture editors incorporate emotion and personal experience into decision making. *Visual Communication Quarterly*, 12(1-2), 4-19.

Rosenberg, A., Magrin-Chagnolleau, I., & Parthasarathy, S. (1998, January). Speaker detection in broadcast speech databases. In *Proceedings of International Conference on Spoken Language Processing*.

Reese, S. D. (2001). *Framing public life: Perspectives on media and our understanding of the social world*. New York: Routledge.

Shafran, C. (26 oktober 2016). TV NEWS How to write a VO, VOSOT and PKG. Afkomstig van <https://www.youtube.com/watch?v=kepdQClavM>

Stichting Kijkonderzoek. (2018). Afkomstig van <https://kijkonderzoek.nl/>

Tseronis, A. (2018). Multimodal argumentation: Beyond the verbal/visual divide. *Semiotica*, 2018(220), 41-67.

Van Den Hoven, P., & Yang, Y. (2013). The argumentative reconstruction of multimodal discourse, taking the ABC coverage of President Hu Jintao's visit to the USA as an example. *Argumentation*, 27(4), 403-424.

Whitaker, W. Richard, Janet E. Ramsey, and Ronald D. Smith. (2012). *Media Writing: Print, Broadcast and Public Relations* (4th ed.). Oxford: Routledge.

8. Bijlage 1

Memowriting fase 1

NOS journaal 22-03-2018

Iets na 05:00 ND "het zijn waarschijnlijk juist dat soort kleine dingen waarmee de lokale partijen de harten van de Gorinchemers hebben gestolen." Beeld wordt getoond van Gorinchem en een fietser over een brug. Expositie, dit is Gorinchem? Man die zijn hond uit laat wordt getoond. Winnende partijen worden feestvierend afgebeeld.

16:27 ND Jesse Klaver op zijn telefoon. "In de kamer kijkt men vooral naar het kabinet". Wederom expositie, laat mensen zien in hun dagelijkse bezigheid (3x al deze afl). 16:54 "en het kabinet houdt zich nog op de vlakte" laat Mark Rutte zien die aan komt lopen. Jesse wordt misschien geframed als jonge politicus die op zijn telefoon zit, de 'gewone mens' al fietsend of hond uitlatend, Rutte terwijl hij aan komt lopen op een officiële gelegenheid met de Nederlandse vlag op de achtergrond.

17:44 ND verdachte vrijgelaten. Wordt de crime scene getoond. Geen beeld vrijlating.

Weerbericht hoeft niet

NOS journaal 26-03-2018

10:30 ND wederom expositiescene. **Storytelling/ narratief en exposities?**

15:00 ND Aboutaleb getoond in vergadering.

Aan het eind ook verhaal over juf op school.

NOS journaal 27-03-2017

05:00 wederom een man staat in de keuken dagelijkse bezigheden te doen terwijl de tekst over iets anders gaat.

12:00 een bloemist loopt door zijn winkel, een beetje naar bloemen te kijken

14:16 verpleegsters komen aanlopen in een hal in het ziekenhuis

15:28 verpleegsters lopen de verpleegkamer uit

18:35 de camera filmt vanuit een auto die over een fabrieksterrein rijdt

20:57 we zien de pontjesbrug in Willemstad, Curaçao. Het item gaat over uitgezette Venezolanen die per boot illegaal overkomen, dus dat heeft niks met deze brug te maken. Ik heb het idee dat hier een "standaardbeeld" van Curaçao wordt getoond, dat we allemaal kennen, maar wat verder niks met de situatie te maken heeft.

NOS journaal 28-03-2017

02:28 twee mannen lopen de trap op, onderweg naar een hybride, de vervanger voor de reguliere CV ketel. Het item gaat over het vervangen van aardgas en de standaard CV ketels, en het erop volgende

shot, waarbij de mannen de hybride laten zien, is daarom ook relevant. Met dit shot willen ze dat dan inleiden? Alsof ze er een soort lopend, filmisch verhaal van willen maken.

04:14 een van de twee mannen, de specialist in hybrides, verlaat het huis weer, wordt uitgelaten door de andere man. De cameraploeg staat dus nog binnen en filmt dit, dus het is een bewuste manier van dit item maken.

05:28 item over onderzoek naar misstanden bij defensie. We zien hier militairen rennen over een parcours.

06:05 de slagboom op het militaire terrein gaat dicht, tevens de afsluiting van het item. Het lijkt alsof de journalist kijkt hoe hij een item 'leuk' kan openen en 'leuk' kan sluiten en kiest hier dan wellicht het materiaal dat het meest voor handen licht? Als een journalist bijvoorbeeld op de militaire basis is, dan worden er maar camerabeelden gemaakt die naar de 'liking' van de journalist het item kunnen aanvullen, is mijn veronderstelling tot nu toe.

19:17 man die gedupeerde was van telefonische fraude zit op zijn laptop.

NOS Journaal 29-03-2017

14:00 Sarkozy aangeklaagd voor corruptie, beelden worden getoond van Sarkozy die een speech geeft, jaren geleden. Waarom zijn er voor deze beelden gekozen? Is er geen beeld van de aanklacht, of van Sarkozy nu, of Sarkozy op een ander moment dan deze bewuste speech?

15:10 Uitslag referendum WIV definitief bekend. Er worden beelden getoond van computerkabels, heel veel snoeren

Gespecificeerde genres van items in de uitzendingen, samengesteld aan de hand van het eerste corpus in combinatie met wat de NOS-website presenteert als haar genres:

- Binnenland
- Buitenland
- Regio
- Politiek
- Economie
- Koningshuis
- Tech
- Cultuur & Media
- Opmerkelijk

9. Bijlage 2

Tabellenschema. Twee weken aan NOS Journaals per item gecategoriseerd, met codering in kleurenschema.

Categorie 1

Betrokken persoon in het verhaal waarnaar wordt gerefereerd wordt gefilmd in een alledaagse bezigheid

Categorie 2

Bepaalde elementen op de locatie waar het item zich afspeelt worden getoond of uitgelicht, zonder dat deze een directe link hebben met het item

Categorie 3

Bij een vervolgitem op een eerder item worden er beelden herhaald uit het eerdere item, zonder dat er direct naar dit beeld wordt gerefereerd

Categorie 4

Archiefbeelden, externe beelden, beelden van het internet

NOS Journaal 25-04

Tijd	Genre	Onderwerp	Niet-deiktisch beeld?	Tijdsframe	Toelichting
00:37-08:10	Politiek	Mark Rutte moet verantwoording afleggen vanwege memo's dividendbelasting	Nee		
08:10-12:20	Binnenland	Grazers Oostvaardersplassen			
12:20-15:07	Cultuur en Media/ Politiek	Europees verbod op nepnieuws websites?	Ja	14:42-14:48	Dozen worden getoond met Kremlin Watch erop
15:08-15:26	Binnenland	Onderzoeksraad doet onderzoek naar veiligheid Schiphol	Ja	15:22-15:27	Veel grote vliegtuigen getoond, China Southern airlines
15:26-15:49	Binnenland	Verkrachter veroordeeld	Nee		
15:49-16:10	Buitenland	Moord Kim Matze journalist	Nee		
16:10-16:37	Cultuur en Media	Nieuwe logo Johan Crujff Arena	Nee		

16:37-18:20	Binnenland	Meeste verkeersdoden nu bij fietsers	Nee		
18:20-21:26	Buitenland	Protest in Berlijn over advies Raad	Ja	1) 18:54-19:04 2) 19:49-19:56	1) 21 jarige student zit op terrasje op zijn telefoon (social media) 2) Onderzoeker David Ranang loopt door de straten van Berlijn, alsof te "observeren/denken"
21:27-24:52	Binnenland	Privacywet treedt over een maand in werking	Ja	23:39-23:52	(Onschuldige) jonge kinderen op het schoolplein zie je spelen)
24:52-27:12	Buitenland	Borocay in Filipijnen gesloten	Ja	25:39-25:40	Merkpetjes van een toeristenwinkel worden getoond.

Totaal ND beeld: 00:42 van 27:12

NOS Journaal 26-04

Tijd	Genre	Onderwerp	Niet-deiktisch beeld?	Tijdsframe	Toelichting
00:47-06:19	Buitenland	Informatieoorlog gifgasaanval Douma	Ja	1) 00:47-01:13 2) 02:19-02:26	1) Beeld huilende Syrische kinderen 2) OPCW doet op dit moment onderzoek → beeld van grote wagens van de UN die daar door de straat rijden
06:20-08:06	Binnenland	Ingrep bij ha om zorgkosten te beperken	Ja	06:46-06:50	Vrouw loopt naar haar baby'tje toe dat huilt (heeft niks met ziekte)

					of onderwerp te maken)
08:07-11:04	Politiek	Hoe groot is politieke schade Rutte door schandaal memo's?	Ja	1) 08:33-08:37 2) 08:53-09:00	1) Minister komt aanlopen 2) Tweede Kamerleden lopen door wandelgangen
11:04-12:49	Buitenland	Moordenaar na 40 jaar gepakt	Nee		
12:50-13:06	Binnenland	Staking in streekvervoer	Ja	12:50-13:05	Achter de anchor worden beelden van het openbaar vervoer getoond
13:06-13:23	Binnenland/ buitenland	Mannen mishandeling Praag veroordeeld	Ja	13:06-13:23	Beelden mishandeling worden nogmaals getoond
13:24-13:44	Binnenland	Hagaziekenhuis geeft medewerkers waarschuwing	Ja	13:24-13:43	Beelden Hagaziekenhuis en beelden typend persoon
13:44-14:13	Buitenland	Bill Cosby schuldig bevonden	Nee		
14:13-15:58	Binnenland	Gehandicapten bieden handtekeningen aan en meerderheid Kamer gaat mee	Ja	15:39-15:45	Twee gehandicapten komen in rolstoel aangereden naar buiten
15:58-18:44	Buitenland	Noord- en Zuid Koreaanse leiders zitten met elkaar	Ja	1) 16:23-17:00 2) 17:21-17:58	1) Studenten overleggen en gaan zitten aan tafel 2) De studenten halen samen een koffie, meer studenten worden gefilmd in hun dagelijkse bezigheid, er wordt nog even ingezoomd op een plant
18:45-20:50	Binnenland	Koningsdag Groningen	Nee		

20:50- 21:10	Koningshuis	Nieuwe portretten koningshuis	Nee		
21:11- 21:50	Koningshuis	Lintjesregen	Nee		
21:50- 23:45	Cultuur en media	Rotjoch krijgt lintje	Nee		

Totaal ND beeld: 02:59 van 23:45

Tijd	Genre	Onderwerp	Niet-deiktisch beeld?	Tijdsframe	Toelichting
00:53-08:15	Buitenland	Historische ontmoeting leiders Noord-Zuid Korea	Ja	03:45-03:50	Noord-Korea zegt afstand te doen van kernwapens. Op beelden wordt een parade getoond met enorme raketten die door de straten van Noord-Korea rijden. Creëert een tegenstelling: willen afstand doen maar dit was onlangs nog de situatie.
08:15-17:10	Binnenland	Koningsdag	Nee		
17:11-17:20	Binnenland	Schietpartij	Nee		
17:20-17:41	Buitenland	Merkel op bezoek bij Trump	Nee		
17:42-17:58	Buitenland	Naam prinsje Engeland bekend	Nee		
18:00-18:20	Cultuur en media	ABBA komt met nieuwe nummers	Ja	18:02-18:20	We zien Waterloo, ABBA's grootste hit
18:21-20:04	Binnenland	Nieuwe, stevigere enkelband	Ja	19:42-19:52	We zien een filmpje waarin criminelen hun enkelband doorknippen en juichen
20:04-22:06	Economie	Brandstofprijzen gestegen	Nee		
22:06-23:41	Binnenland	Aantal bijen in Nederland daalt fors	Ja	23:19-23:22	Je ziet een imker aan het werk met bijen

Totaal ND beeld: 00:36 van 23:41

NOS Journaal 28-04

Tijd	Genre	Onderwerp	Niet-deiktisch beeld?	Tijdsframe	Toelichting
00:35-04:35	Politiek	Onenigheid binnen de SP	Ja	01:10-01:19	We zien gedeputeerde Daan Prevo discussiëren aan een tafel, er wordt ingezoomd op handbewegingen die zijn argumentatie lijken te willen versterken
04:35-07:20	Economie	Hard werken in distributiecentra	Ja	05:20-05:40	We zien werknemer Mike uit zijn huis komen, in zijn auto stappen, wegrijden, zijn dagelijkse bezigheid voor zijn werk
07:20-09:19	Binnenland	Nieuwe manier van digitaal verhoren			
09:19-11:14	Binnenland	Moskee verdacht van banden Koeweitse organisatie	Nee		
11:15-13:40	Buitenland	Omstreden abortuswet Duitsland	Ja	1)11:46-11:52 2)12:12-12:22	1)Dokter reinigt haar handen 2)Dokter maakt verdoovingsspuit gereed
13:41-15:33	Binnenland	Bezuinigingen op forensisch onderzoek	Ja	15:22-15:25	Onderzoeker doet DNA-onderzoek in een lab
15:33-16:54	Buitenland	Resten kinderoffer gevonden in Peru	Nee		
16:55-18:05	Cultuur en media	Fortuna Sittard kan promoveren tot eredivisie	Ja	1)17:04-17:08 2)17:52-18:00	1)Voetbalsupporters worden getoond 2)Idem

Totaal ND beeld: 01:00 van 18:05

NOS journaal 29-04

Tijd	Genre	Onderwerp	Niet-deiktisch beeld?	Tijdsframe	Toelichting
00:40-06:34	Binnenland	Schiphol op slot door stroomstoring	Nee		
06:34-06:51	Buitenland	Australië trekt geld uit voor Great Barrier Reef	Nee		
06:51-07:12	Buitenland	Noord Korea sluit testcentrale	Nee		
07:12-08:57	Cultuur en media	FC Twente gedegradeerd	Ja	1)07:25-07:29 2)08:50-08:56	1)We zien voetbalsupporters in een café naar de wedstrijd kijken 2)We zien wederom de supporters in het café
08:58-11:56	Buitenland	Oorlog in Jemen	Ja	11:06-11:10	We zien kinderen spelen in een vluchtelingenkamp
11:57-12:54	Cultuur en Media	Het Rijkszwaard	Nee		

Totaal ND beeld: 00:14 van 12:54

NOS journaal 30-04

Tijd	Genre	Onderwerp	Niet-deiktisch beeld?	Tijdsframe	Toelichting
00:46-03:38	Binnenland	Datalekken niet doorgeven kan worden beboet	Ja	1)01:28-01:40 2)02:08-02:13 3)02:47-02:57 4)03:10-03:19	1)Student wordt getoond terwijl hij op zijn laptop bezig is, de tekst gaat over dat hij een datalek heeft ontdekt 2)Tandarts behandelt patient 3)Tandarts voert dingen in in de computer 4)Tandarts behandelt patient

03:38-05:50	Regionaal	Mannen opgepakt voor lek in beveiliging	Ja	1)04:18-04:21 2)05:26-05:30	1)Klant Rabobank komt aanlopen 2)Klant Rabobank verlaat de bank weer
05:50-07:42	Binnenland	Stakende chauffeurs streekvervoer	Nee		
07:42-10:48	Buitenland	Britse minister stapt op	Ja	1)08:41-08:47 2)10:25-10:35	1)Arbeider bekijkt foto's van vroeger 2)Theresa May zit aan tafel met opgestapte minister en anderen, de tekst verteld dat May haar steunpilaar in de regering kwijt is.
10:49-11:05	Binnenland	Schiphol laat onderzoek doen naar stroomstoring	Nee		
11:05-11:22	Binnenland	Sollicitatieplicht bij ouderen wordt aangepast	Nee		
11:23-11:37	Binnenland	Groeiend aantal jongeren doet beroep op jeugdzorg	Ja	11:23-11:37	Er wordt een kind in de klas getoond
11:38-12:05	Buitenland	Israël beweert dat Iran zich niet aan atoomdeal houdt	Nee		
12:06-12:32	Binnenland	Stroomtekort in Nederland	Nee		
12:32-14:58	Buitenland	Oorlogsmisdaden in Afghanistan	Nee		
14:58-17:40	Buitenland	Colombia kan vluchtelingen niet aan	Nee		
17:41-19:07	Cultuur en media	FC Twente gedegradeerd	Nee		
19:08-21:22	Cultuur en media	Fortuna Sittard gepromoveerd naar Eredivisie	Ja	21:07-21:11	Er wordt ingezoomd op voetbalplaatjes van Fortuna die door echte fans worden gehouden

Totaal ND beeld: 01:17 van 21:22

NOS journaal 01-05

Tijd	Genre	Onderwerp	Niet-deiktisch beeld?	Tijdsframe	Toelichting
00:40-04:08	Binnenland	Strafkorting criminelen opgeschort	Ja	1)01:22-01:28 2)02:16-02:22 3)03:22-03:29	1)Er wordt een cel getoond 2)Een gevangenisbewaker sluit de cel af 3)Familiefoto's van een vermoorde jongen worden getoond als zijn vader over de verdachte praat
04:09-06:23	Binnenland	Harder optreden tegen discriminatie arbeidsmarkt	Ja	05:56-06:02	Staatssecretaris Van Ark wordt getoond terwijl ze in de Tweede Kamer aan het schrijven is
06:24-11:51	Buitenland	Claims dat Iran atoomakkoord niet naleeft	Nee		
11:51-14:07	Cultuur en media	Dag van de arbeid	Nee		
14:08-14:25	Binnenland	Verdachte kindermisbruik krijgt cel en TBS	Ja	14:20-14:25	Er wordt een raam getoond met struiken
14:25-14:45	Buitenland	Vissers in Suriname aangevallen	Nee		
14:45-15:01	Binnenland	Trein botst op auto	Nee		
15:01-16:33	Cultuur en media	Kever vernoemd naar André Kuipers	Ja	1)15:49-15:53 2)16:17-16:25	1)André Kuipers wordt zwevend getoond in een ruimteschip 2)Er wordt een bos en een rivier getoond, waarschijnlijk waar de kever leeft
16:33-18:48	Economie	EU krijgt uitstel handelsafspraken met VS	Nee		
18:50-22:31	Binnenland	Soldaten krijgen hulp met PTSS	Ja	1)19:56-20:01 2)20:29-20:33	1)Ex-militair wordt op een heide getoond terwijl hij zijn honden uitlaat 2)Idem

Totaal ND beeld: 00:51 van 22:31

NOS Journaal 02-05

Tijd	Genre	Onderwerp	Niet-deiktisch beeld?	Tijdsframe	Toelichting
00:37-05:52	Buitenland	Overschot aan vluchtelingen in Griekenland	Ja	1)02:38-02:51 2)04:10-04:17 3)04:32-04:38	1)Twee vluchtelingen lopen over treintracks 2)Een vluchteling staart voor zich uit en rookt een sigaret 3)Twee vluchtelingen lopen verder over treintracks
05:53-08:32	Binnenland	Veel fraude bij webwinkels	Ja	1)06:41-06:46 2)07:38-07:41 3)08:17-08:19	1)Deskundige is bezig op computer 2)Gedupeerde legt foto's op tafel van haar jaarlijkse schaatswedstrijd 3)Gedupeerde bekijkt foto's van schaatswedstrijd op computer
08:32-10:40	Tech	Muizenembryo gecreëerd met stamcellen	Nee		
10:41-12:57	Economie	Kostenpost Europa wordt groter	Ja	12:50-12:57	Reporter staat op de achtergrond met minister Blok
12:58-13:20	Binnenland	Misbruikte jehovagetuigen schrijven open brief over misbruik	Ja	13:07-13:20	Een man zit op een bankje en laat zijn hond uit in de wei
13:20-13:41	Binnenland	Hagelschade	Nee		
13:42-16:18	Buitenland	Verslag moord Surinaamse duikers	Nee		
16:19-18:11	Binnenland	Defensie schaft minidrones aan	Nee		
18:12-20:50	Buitenland	Studentenopstand 1968 Frankrijk herdacht	Ja	1)19:04-19:15 2)20:32-20:39	1)Twee mensen die terugblikken op de opstand lopen over straat

					2)De terugblikkers zien we op de achtergrond nog verder praten met elkaar
20:50-22:25	Binnenland	Merelsterfte door virus uit Afrika	Nee		

Totaal ND beeld: 01:20 van 22:25

NOS journaal 03-05

Tijd	Genre	Onderwerp	Niet-deiktisch beeld?	Tijdsframe	Toelichting
00:34-03:26	Binnenland	Dosering medicijnen wordt afgestemd op kinderen	Ja	02:04-02:15	Apotheker pakt en opent medicijndoosjes
03:27-06:10	Binnenland	Lawaaidemonstratie dodenherdenking verboden	Ja	03:50-04:24	Beelden van de Dam worden getoond
06:11-07:42	Politiek	Referendum tegen nieuwe Donorwet	Nee		
07:43-09:19	Buitenland	Ontwikkeling zaak Trump met pornstar	Ja	1)08:25-08:35 2)09:05-09:10	1)Advocaat Trump komt aanlopen 2)Pornoster stapt uit een auto terwijl ze door paparazzi wordt gefotografeerd
09:19-11:08	Binnenland		Ja	1)09:36-09:44 2)10:41-10:43 3)10:56-11:07	1)Hoogleraar komt aanlopen 2)Hoogleraar werkt op computer 3)Idem, dan loopt hij de kamer uit
11:08-13:45	Buitenland	Inwoners stad Rusland demonstreren tegen vuilnisbelt, Nederlands bedrijf helpt	Ja	13:40-13:43	We zien een timelapse van het stadje en de lucht erboven
13:46-14:06	Binnenland	Mark M. op vrije voeten	Nee		
14:06-14:18	Binnenland	Schietpartij Amsterdam	Nee		
14:19-14:38	Opmerkelijk	Beelden van een bijna-vliegtuigcrash	Nee		

14:39-15:05	Binnenland	Snelweg afgesloten wegens verkeersongeval	Nee		
15:05-16:10	Buitenland	Lek in kernreactor België blijkt groter	Nee		
16:10-19:27	Cultuur en media	Giro D'Italia opening in Israel	Ja	1)18:30-18:40 2)18:46-18:55	1)Beelden van Israel 2)Idem
19:28-21:43	Binnenland	Nazaten Molukse militairen willen erkenning	Ja	20:51-20:57	Molukse vrouw bekijkt oude familiefoto's

Totaal ND beeld: 01:49 van 21:43

NOS journaal 04-05

Tijd	Genre	Onderwerp	Niet-deiktisch beeld?	Tijdsframe	Toelichting
00:38-02:46	Buitenland	Topman Airfrance KLM stapt op	Nee		
02:46-06:58	Binnenland	Dodenherdenking	Nee		
06:58-08:50	Regionaal	Kerk brandt af in Limmen	Nee		
08:50-10:39	Binnenland	Fout ministerie zorgt voor vrijlating Mark M.	Ja	09:23-09:26	Advocate overlegt op de achtergrond
10:40-13:35	Buitenland	ETA heft zichzelf op	Ja	1)11:42-11:51 2)12:50-12:55	1)Slachtoffer van een aanslag in beeld terwijl hij voor zich uit kijkt 2)Er worden negatieve van foto's ontwikkeld
13:36-13:52	Buitenland	Verdachten moorden Suriname opgepakt	Ja	13:36-13:52	Beelden van de haven en slachtoffers worden herhaald
13:53-14:10	Opmerkelijk	Enorm zinkgat in Nieuw-Zeeland	Nee		
14:10-14:26	Binnenland	Openbaar ministerie start onderzoek naar bouwbedrijven	Ja	14:10-14:26	Er wordt een brug getoond die de bouwbedrijven zouden hebben gebouwd
14:27-15:04	Cultuur en media	Tom Dumoulin in de Giro D'Italia	Nee		

15:04-17:32	Cultuur en media	Giro verloopt soepel in Israël, maar onder de oppervlakte spelen er veel conflicten	Ja	1)15:20-15:25 2)15:32-15:40 3)16:34-16:37 4)17:00-17:13 5)17:21-17:28	1)Organisator evenement kijkt uit het raam 2)Beelden van de giro worden getoond 3)Israëldeskundige is typend op zijn computer te zien 4)Luchtbeelden van Israël en de Giro 5)Luchtbeelden van Israël en de Giro
17:33-19:26	Cultuur en media	Herman Krebbers overleden	Nee		
19:27-22:24	Tech	Digitaliseren archieven oorlogsbronnen	Ja	1)20:27-20:47 2)20:57-21:10 3)22:20-22:24	1)Kleindochter zit in de trein te luisteren naar de podcast die wordt afgespeeld 2)Kleindochter haalt patat en komt bij haar oma, die het opeet 3)Kleindochter zit weer in de trein, op de terugweg

Totaal ND beeld: 02:02 van 22:24

NOS journaal 05-05

Tijd	Genre	Onderwerp	Niet-deiktisch beeld?	Tijdsframe	Toelichting
00:36-02:24	Buitenland	Vakbonden vieren overwinning in Frankrijk	Ja	02:10-02:15	Twee demonstranten eten samen een worst
02:24-04:34	Economie	Verstandshuwelijk Air France - KLM	Ja	04:18-04:26	We zien vliegtuigen van Air France rijden
04:35-06:15	Binnenland	Steekpartij Den Haag	Nee		
06:15-07:20	Binnenland	Bevrijdingsdag	Nee		
07:20-09:28	Regionaal	Bevrijdingsfestival Leeuwarden	Nee		

09:28-12:00	Buitenland	Russen demonstreren tegen Poetin	Nee		
12:01-12:13	Buitenland	Mijnwerkers Polen vermist na instorting kolenmijn	Nee		
12:14-12:30	Tech	Nieuwe Marsraket gelanceerd	Nee		
12:30-12:59	Cultuur en media	Giro D'Italia	Nee		
13:00-15:45	Binnenland	Nederlandse afhankelijkheid van zon en wind	Nee		
15:45-18:18	Buitenland	Stille tocht voor slachtoffers zeeroof Suriname	Ja	17:53-17:59	Slachtoffer zeeroof eet een soepje

Totaal ND beeld: 00:19 van 18:18

NOS journaal 06-05

Tijd	Genre	Onderwerp	Niet-deiktisch beeld?	Tijdsframe	Toelichting
00:38-03:06	Binnenland	Politie doet onderzoek naar steekpartij Den Haag	Ja	00:56-01:13	Beelden van het plaats delict
03:07-05:48	Cultuur en media	Schrijfster Renate Dorrestein overleden	Ja	1)03:44-03:49 2)04:04-04:11 3)04:18-04:34	1)Dorrestein zit in de woonkamer en leest de krant 2)Dorrestein is te zien bij een talkshow 3)Dorrestein in haar huis
05:49-07:35	Buitenland	Dreigende woorden uit Iran over atoomakkoord	Ja	06:29-06:44	Macron en Trump ontmoeten elkaar
07:37-07:53	Regionaal	13 mensen gewond door veerpont die kade ramt Amsterdam	Nee		
07:54-08:10	Regionaal	Balkon in Alkmaar ingestort	Nee		
08:11-08:34	Buitenland	Eerste parlementsverkiezingen Libanon sinds negen jaar	Nee		

08:35-10:25	Buitenland	Frankrijk reageert woedend op uitspraken Trump over Bataclan	Ja	09:55-10:04	Oud-premier loopt over straat
10:25-12:27	Tech	Verpleegkundige digitaal ingezet	Ja	1)10:47-10:56 2)12:21-12:27	1)Patiënt loopt in zijn woonkamer naar stoel en gaat zitten 2)Patiënt klikt de app uit en Molly zegt "tot ziens"

Totaal ND beeld: 01:24 van 12:27

NOS journaal 07-05

Tijd	Genre	Onderwerp	Niet-deiktisch beeld?	Tijdsframe	Toelichting
00:43-05:01	Economie	Air France KLM op beurs onderuit door onrust	Ja	1)01:43-02:01 2)04:59-05:01	1)We zien mensen lopen bij hoofdkantoor KLM, vertegenwoordiger cabinepersoneel komt aanlopen 2)Een stewardess loopt weg van de camera met haar koffertje
05:02-07:43	Binnenland	Gemeenten moeten waterlast voorkomen	Ja	1)05:27-05:47 2)07:08-07:13 3)07:30-07:40	1)Eigenaar café komt aanlopen en loopt door zijn café 2)Een jongetje fietst door een overgelopen straat 3)Café eigenaar sluit een deur in zijn café af
07:44-08:53	Buitenland	Poetin her beëdigd	Nee		
08:54-11:25	Binnenland	Geregistreerde misdaad Nederland gehalveerd	Ja	1)09:58-10:22 2)10:31-10:40	1)We zien beelden van inbraken 2)Beelden van camera's aan gebouwen
11:26-14:17	Politiek	Europese leiders willen zich houden aan atoomakkoord Iran	Ja	1)13:13-13:31 2)14:10-14:17	1)Iraanse vrouw loopt over straat en bekijkt krant

					2)Een kijkje in een café in Iran
14:18-14:40	Binnenland	Politieonderzoek steekpartij Den Haag nog niet gevorderd	Ja	14:18-14:40	1)Beelden plaats delict worden herhaald
14:41-15:00	Regionaal	Jongeren overvallen in speedboot	Nee		
15:00-15:20	Binnenland	RIVM stapt uit adviescommissies sigaretten	Ja	15:03-15:20	Beelden van rokende persoon
15:20-15:37	Binnenland	Armeense kinderen uit Amersfoort mogen voorlopig in Nederland blijven	Ja	15:22-15:36	Beelden demonstratie voor blijven kinderen worden getoond
15:37-16:04	Binnenland	Grazers Oostvaardersplassen afgeschoten	Nee		
16:05-18:16	Buitenland	Regering Macron en de Franse economie	Ja	1)17:04-17:11 2)17:11-17:14 3)17:15-17:21 4)17:31-17:36 5)17:40-17:48 6)17:59-18:04	1)Macron samen met Trump 2)Macron vecht met een bokser 3)Onderzoekster Institut Montaigne zit op haar tablet 4)Onderzoekster legt tablet neer en pakt een boek 5)Beelden van Marcon aan de overlegtafel en op straat met mensen 6)In Amiens koopt een meisje bij een wafeltent een wafel en neemt een hap
18:17-20:39	Binnenland	Beverratten tegenhouden aan de grens	Ja	18:32-18:38	Rattenvanger loopt door het bos
20:40-22:10	Buitenland	Uitbarsting vulkaan Hawaii	Nee		

Totaal ND beeld: 03:26 van 22:10

Tijd	Genre	Onderwerp	Niet-deiktisch beeld?	Tijdsframe	Toelichting
00:49-09:56	Buitenland/ politiek	Gaat Trump het atoomakkoord met Iran opzeggen?	Ja	1)00:49-01:10 2)04:39-04:54	1)We zien een luchtfoto van een kerncentrale in Iran 2)Diverse beelden van een Nederlandse fabriek waar machines worden gemaakt die nu nog aan Iran worden verkocht
09:56-12:14	Binnenland	Huurprijzen fors gestegen	Ja	1)11:00-11:06 2)11:15-11:19 3)11:34-11:46 4)11:58-12:04	1)Bouwvakkers klussen aan een woning 2)Idem 3)Huurder loopt naar nieuwe woning en kijkt rond in de woning 4)Huurder loopt met makelaar door woning
12:15-14:27	Binnenland	OM wil Satudara verbieden	Nee		
14:27-15:42	Binnenland	Nog steeds onduidelijkheid Syrische man steekpartij	Nee		
15:43-16:03	Buitenland	Voorlopig geen stakingen meer Air France KLM	Nee		
16:04-16:20	Buitenland	Israelische militair vrijgelaten na 9 maanden cel	Nee		
16:20-16:43	Regionaal	Friese dorp heeft last van muggen	Nee		
16:44-19:20	Binnenland	Aardwarmte moet alternatief voor aardgas worden	Ja	1)17:55-17:57 2)18:40-18:53 3)19:02-19:07	1)Aannemers kijken samen naar een kaart 2)Machines aan het werk 3)Idem
19:20-21:26	Economie/politiek	Europese commissie wil veel plastic gaan verbieden	Nee		

21:27- 23:25	Buitenland	Trump stapt uit atoomakkoord Iran	Nee		
-----------------	------------	--------------------------------------	-----	--	--

Totaal 1163 seconden niet deiktisch beeld van 17542 seconden aan uitzending.